

Raport z ewaluacji wewnętrznej przeprowadzony
w Publicznej Szkole Podstawowej
im. B. Koraszewskiego w Prószkowie
w roku szkolnym 2017/2018

**Działania szkoły w zakresie przeciwdziałania
cyberprzemocy są skuteczne. Ocena podejmowanych
działań wychowawczych, profilaktycznych,
edukacyjnych i informacyjnych w celu wzmocnienia
czynników chroniących i obniżania czynników ryzyka
zagrożenia cyberprzemocą**

Opracowanie:

Irena Bok
Agnieszka Heba
Kornelia Kownacka

CEL EWALUACJI

Czy w PSP im. B. Koraszewskiego prowadzone są działania zmierzające do przeciwdziałania przemocy w Internecie i czy ryzyko zagrożenia przemocą jest niepokojące.

OPIS EWALUACJI

Pytania kluczowe:

1. Czy szkoła zapewnia bezpieczny dostęp do Internetu?
2. Jakie działania podejmuje szkoła w celu ochrony uczniów przed zagrożeniami w sieci?
3. Czy działania szkoły w zakresie przeciwdziałania cyberprzemocy są wystarczające?

Metody, techniki badawcze:

- ankieta
- analiza dokumentacji
- wywiad z psychologiem szkolnym
- rozmowa z nauczycielami

ANALIZA ILOŚCIOWA WYNIKÓW ANKIET:

Ankieta została przeprowadzona anonimowo wśród:

- ✓ 75 uczniów klas: V, VI ,VIIA, VIIB
- ✓ 56 rodziców tych uczniów

Cyberprzemoc (agresja elektroniczna) – stosowanie przemocy poprzez: prześladowanie, zastraszanie, nękanie, wyśmiewanie innych osób z wykorzystaniem Internetu i narzędzi typu elektronicznego takich jak: SMS, e-mail, witryny internetowe, fora dyskusyjne w Internecie, portale społecznościowe i inne.

Pod względem dostępności dzieci do Internetu Polska znajduje się w ścisłej czołówce – wynika z raportu Brytyjskiej Rady ds. Bezpieczeństwa Dzieci w Internecie (UKCCIS). 80 proc. dzieci w naszym kraju ma swojego smartfona, połowa – własnego laptopa, w porównaniu z rówieśnikami z innych krajów Europy, nasze dzieci mają najwięcej telefonów komórkowych. Statystyki te potwierdzają wyniki ankiet w naszej szkole:

Na pytanie skierowane do rodziców ***Czy Państwa dziecko ma telefon z dostępem do Internetu?*** Odpowiedzi twierdzącej udzieliło 95% respondentów. W ogóle telefonu nie posiada tylko 1 uczeń, a 3 ma telefon bez dostępu do Internetu.

Ankietowani rodzice przyznają, że około 50% dzieci posiada również komputer w swoim pokoju.

Na pytanie ***W jakim celu państwa dziecko korzysta z komputera/Internetu?*** Rodzice wskazali w pierwszej kolejności:

- ✓ Granie
- ✓ Przygotowanie się do lekcji
- ✓ Słuchanie muzyki
- ✓ Oglądanie filmów
- ✓ E- mail

Uczniowie wskazali:

- ✓ granie
- ✓ oglądanie filmów
- ✓ muzyka
- ✓ przygotowanie do lekcji
- ✓ e-mail

Na pytanie ***Czy Państwa dziecko korzysta z Internetu pod nieobecność rodziców?*** Twierdzącej odpowiedzi udzieliło 64% rodziców. Na takie samo pytanie twierdząco odpowiedziało 91% uczniów.

Na pytanie ***Czy kontrolują Państwo czas w jakim dziecko korzysta z komputera/Internetu?*** 71% rodziców przyznało, że tak reszta stwierdziła, że jest to trudne. Natomiast uczniowie przyznali, że 60% rodziców kontroluje czas reszta nie.

Jak wynika z ankiet dzieci spędzają w Internecie:

czas	rodzice	dzieci
mniej niż 1h	21%	7%
1-2h	50%	45%
3-4h	11%	27%
więcej niż 4h	11%	15%
nie wiem	7 %	

Na pytanie ***Czy dziecko spotkało się z przemocą w Internecie*** padły odpowiedzi:

	rodzice	dzieci
tak	9%	40%
nie	75%	60%
nie wiem	16%	

9% rodziców, którzy odpowiedzieli twierdząco na pytanie, że dziecko spotkało się z przemocą w Internecie rodzice wymienili:

- ✓ wyzwiska
- ✓ ośmieszanie
- ✓ zastraszanie, groźby
- ✓ wulgaryzmy

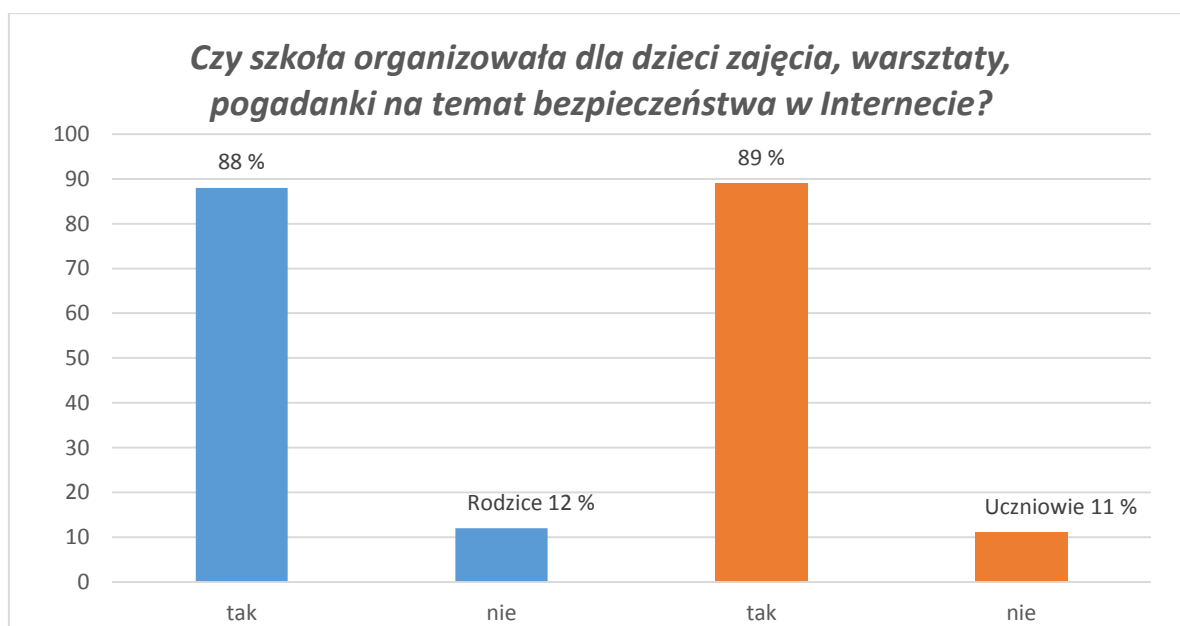
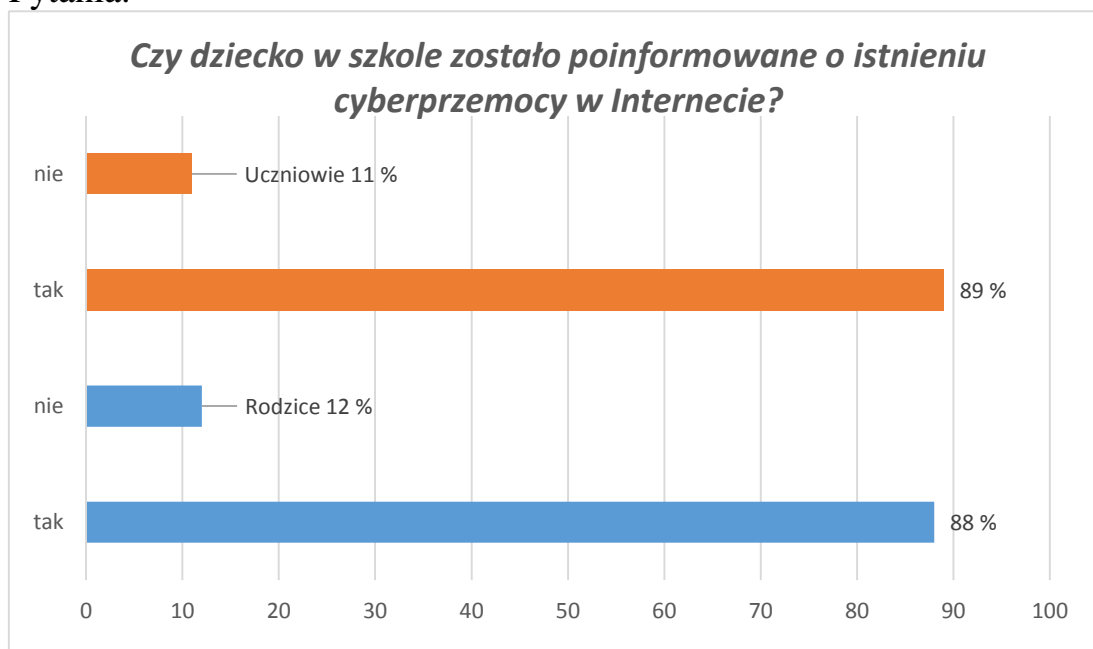
natomiast uczniowie wskazali:

- ✓ wyzwiska
- ✓ wulgaryzmy
- ✓ ośmieszanie
- ✓ zastraszanie i groźby
- ✓ plotki

Na pytanie do uczniów z ***Kim rozmawiałeś o przemocy w sieci, której doświadczyłeś?***

13 uczniów wskazało rodziców, 11 rówieśników, 2 nauczyciela, 1 psychologa.

Pytania:

Na pytanie ***Czy szkoła organizowała dla rodziców zajęcia, warsztaty, pogadanki na temat bezpieczeństwa w Internecie?*** 71% rodziców odpowiedziało, że tak reszta nic o tym nie wiedziała.

Na pytanie ***Czy uczestniczyliście Państwo w zajęciach organizowanych przez szkołę na temat bezpieczeństwa w Internecie?*** 75 % rodziców odpowiedziało, że nie.

Na pytanie ***Czy słyszeliście Państwo o jakiejś organizacji lub serwisie Internatowym, które udzielają pomocy w zetknięciu się z cyberprzemocą?*** 66% rodziców i 49% dzieci odpowiedziało, że nie.

Na pytanie ***Czy w szkole uczniowie mogą swobodnie korzystać z telefonów komórkowych?*** 91% rodziców i 95% uczniów odpowiedziało, że nie tylko na zajęciach w obecności nauczyciela.

Na pytanie Gdzie Państwa dziecko jest pozbawione kontroli w dostępie do Internetu?

rodzice wskazali- poza domem i szkołą 77%

Na to samo pytanie ***Gdzie jesteś pozbawiony kontroli dostępu do Internetu?*** uczniowie wskazali -poza domem i szkołą 44%

Na pytanie ***Zagrożenia wynikające z korzystania z Internetu?***

Rodzice wskazali:

- ✓ negatywne oddziaływanie na psychikę
- ✓ uzależnienie od gier
- ✓ pedofilię
- ✓ pornografię
- ✓ zubożenie kontaktów międzyludzkich
- ✓ oszustwa

Na pytanie skierowane do rodziców ***Czy według Państwa w ogóle jest możliwe uchronienie dziecka przed cyberprzemocą?***

- ✓ Tak - 21%
- ✓ Nie -21%
- ✓ Trudno powiedzieć – 58%

Na pytanie do rodziców ***Jakie są Państwa odczucia wobec cyberprzemocy?***

Rodzice podali:

- ✓ przejmuję się i szukają pomocy - 86%
- ✓ to nic takiego, ignoruję ją, to tylko żarty – 2%

Na pytanie do uczniów ***Jakie są Twoje odczucia wobec cyberprzemocy?***

Uczniowie podali:

- ✓ przejmują się i szukają pomocy – 37%
- ✓ to nic takiego, ignoruję ją, to tylko żarty – 44%

Wywiad z psychologiem szkolnym

1. *Czy spotykała się pani z przejawami przemocy elektronicznej w pracy pedagoga (zgłoszenia od dyrekcji szkoły, rodziców, nauczycieli, wychowawców) w przeciągu ostatnich 2 lat? Jeśli tak proszę powiedzieć czego dokładnie one dotyczyły.*

Tak, pojedyncze przypadki związane były z istniejącym konfliktem między uczniami bądź umieszczeniem zdjęcia nauczyciela w sieci.

2. *Czy otrzymywała pani zgłoszenia na temat stosowania cyberprzemocy od uczniów w przeciągu ostatnich 2 lat? Jeśli tak proszę powiedzieć czego dokładnie one dotyczyły.*

Bardzo rzadko (ani do mnie bezpośrednio ani w skrzynce zaufania)
Jeśli ten temat się pojawia, to podczas rozmowy o istniejącym konflikcie, w którym dyskusja i zachowania agresywne, poniżające przenoszone są do sieci (na czatach czy portalach internetowych) – dotyczyło to dziewczyn.

Czasem uczniowie wskazywali na zachowania agresywne kolegi/koleżanki podczas lekcji na temat bezpieczeństwa w sieci i cyberprzemocy

3. *Z jakimi serwisami internetowymi lub organizacjami, które udzielają pomocy w sytuacjach zetknięcia się z cyberprzemocą warto zaznajomić uczniów naszej szkoły?*

- ✓ Helpline.org.pl
- ✓ Telefon zaufania 116111 – uczniowie otrzymali wizytówki z tym numerem, są na tablicy informacyjnej przy gabinecie psychologa
- ✓ www.sieciaki.pl - portal edukacyjny

4. *Jakie działania podejmuje się w szkole w celu uwrażliwiania uczniów na problem cyberprzemocy?*

- ✓ warsztaty dot. Cyberprzemocy, jak sobie radzić, kogo prosić o pomoc – prowadzone przez psychologa
- ✓ warsztaty na temat hejtu
- ✓ warsztaty prowadzone przez instytucje zewnętrzne
- ✓ prezentacje multimedialne wykonywane przez uczniów
- ✓ autorskie wiersze bądź utwory rapowe uczniów, dotyczące zasad bezpieczeństwa w Internecie
- ✓ przedstawienia profilaktyczne
- ✓ filmy edukacyjne
- ✓ konkurs wiedzy
- ✓ kampania informacyjna
- ✓ Dzień Bezpiecznego Internetu (od 2 LAT)
- ✓ ulotki dla uczniów i rodziców na temat cyberprzemocy
- ✓ wizytówki dla uczniów z numerem telefonu zaufania
- ✓ skrzynka zaufania
- ✓ tablica informacyjna przy gabinecie psychologa
- ✓ rozmowy indywidualne z uczniami

ODPOWIEDZI NA PYTANIA KLUCZOWE

Czy szkoła zapewnia bezpieczny dostęp do Internetu?

Szkoła zapewnia bezpieczny dostęp Internetu.

W szkole od kilku lat, obowiązuje zakaz używania telefonów komórkowych. Prawie 100% rodziców i uczniów potwierdziło, że korzystanie z telefonów komórkowych jest możliwe wyłącznie za zgodą nauczyciela w celach edukacyjnych. Uczniowie przestrzegają obowiązujących zasad.

Z komputerów szkolnych uczniowie korzystają tylko na lekcji w obecności prowadzącego zajęcia. Komputery są wyposażone w kontrolę rodzicielską a nauczyciele kontrolują poczynania uczniów podczas lekcji.

Uczniowie praktycznie nie powinni mieć możliwości korzystania z Internetu bez wiedzy nauczyciela.

Jakie działania podejmuje szkoła w celu ochrony uczniów przed zagrożeniami w sieci?

W programie wychowawczo – profilaktycznym szkoły w rozdziale XI zostały opisane działania szkoły w celu ochrony uczniów przed cyberprzemocą. Szkoła zaznajamia uczniów z problemem stosując różne formy działań.

W tematach lekcji wychowawczych ujęto zagadnienia związane z przemocą w sieci. Szkoła podejmowała działania typu: warsztaty dla uczniów i rodziców, przedstawienia profilaktyczne, filmy edukacyjne, uczniowie wykonywali prezentacje multimedialne na informatyce, od dwóch lat organizowany jest Dzień Bezpiecznego Internetu, rozdawane były ulotki dla uczniów i rodziców o cyberprzemocy, uczniowie otrzymali wizytówki z numerem telefonu zaufania, odbywały się konkursy wiedzy, prowadzone były kampanie informacyjne, przeprowadzane były rozmowy indywidualne. Uczniowie i rodzice informowani byli o organizacjach lub serwisach Internetowych, które udzielają pomocy. Zagadnienia o cyberprzemocy są omawiane na zajęciach komputerowych jak również innych zajęciach edukacyjnych w zależności od potrzeb. Nauczyciele zostali przeszkoleni i uwrażliwieni na przemoc elektroniczną wśród uczniów.

Czy działania szkoły w zakresie przeciwdziałania cyberprzemocy są wystarczające?

Działania szkoły w zakresie cyberprzemocy są wystarczające, wymagają jednak czujności i kontynuacji podjętych działań. Szkoła musi wspierać rodziców na których głównie spoczywa ciężar odpowiedzialności za dzieci. To rodzice wyposażają swoje pociechy w smartfony z dostępem do Internetu, który uczy, bawi ale sprzyja też niepożądanym zachowaniom.

W ostatnich dwóch latach nie było zgłoszeń od uczniów i rodziców o przemoc w sieci. Jak stwierdza psycholog szkolny nikt osobiście nie zgłaszał takiego problemu. W czasie rozmów indywidualnych dotyczących konfliktów wśród uczniów pojawiały się informacje, że są one przenoszone na portale społecznościowe.

75% rodziców oraz 60% uczniów stwierdza, że nie spotkało się z przemocą w Internecie. Mimo chyba nie niepokojącego wyniku trzeba sukcesywnie prowadzić kampanie profilaktyczne, informować i wyposażać rodziców w wiedzę z zakresu znajomości portali, serwisów Internetowych udzielających pomocy w zetknięciu się z problemem.

Wnioski:

1. Rodzice nie są zainteresowani szkoleniami z zakresu cyberprzemocy część z nich uważa, że ma wystarczającą wiedzę w tym zakresie.
2. Rodzice pomimo, że ich dzieci w większości przypadków nie zetknęły się z problemem cyberprzemocy obawiają się jej. Obawy dotyczą: negatywnego oddziaływania na psychikę, uzależnienie od gier, pedofilii, pornografii, zubożenia kontaktów międzyludzkich, oszustwa.
3. Uczniowie pomimo, że stykają się z przemocą w Internecie często ją ignorują i nie przejmują się nią.
4. Typowe konflikty dzieci w dobie XXI wieku przenoszone są na drogę elektroniczną.
5. Rodzice i nauczyciele są świadomi niemożliwości przejęcia kontroli nad uczniami w kwestii korzystania z Internetu. Prawie 100% uczniów ma Internet w telefonie i korzysta z niego pod nieobecność rodziców.
6. Uczniowie zbyt dużo czasu poświęcają serfowaniu po Internecie. Prawie połowa ankietowanych dzieci przyznała, że spędza w Internecie około 2 godzin dziennie a druga połowa 3 godziny i więcej.
7. Dzieci wykorzystują głównie Internet dla rozrywki. Rodzicom wydaje się, że poza graniem dzieci wykorzystują Internet do przygotowania się do lekcji.
8. Dzieci nie mówią rodzicom i nauczycielom o przemocy w sieci. 9% rodziców twierdzi, że jego dziecko spotkało się z przemocą natomiast u dzieci ten wskaźnik wynosi 40% - uczniów. Uczniowie o przemocy Internetowej rozmawiają głównie z rodzicami i rówieśnikami albo z nikim.

Rekomendacje:

1. Należy nadal informować rodziców i uczniów do kogo i do jakich instytucji mogą się zwrócić o pomoc.
2. Należy nadal prowadzić akcje informacyjne i uświadamiające.
3. Należy uwrażliwić uczniów aby o niepokojących zdarzeniach w Internecie informowały osoby dorosłe.